

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Episcopo Vticensi apostolicæ sedis Legato, & P. de Monte- Lauro Aquensi
Archidiacono, & magistro Thedisio nuntio nostro Canonico lanuensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

provocationem primitus interpositam innovarunt. Dicitur verò Iacobus apud Messanensem remanens civitatem, per venerabiles fratres nostros Tarentinum & sanctę Severinę Archiepiscopos & Episcopum Gerontinum de mandato Cardinalis ipsius obtinuit consecrari, & prædictis Canonice reversis ad propria, è vestigio subsecutus, ad Policastrensem Ecclesiam consecratus accessit; quamquam eum Policastrenses Canonici tamquam Episcopum recipere renuissent. Porro cùm iidem nobis postmodum supplicassent ut quod de dicto Iacobo tam perperam factum fuerat auctoritate dignaremur apostolica retractare, venerabili fratri nostro Cusentino Archiepiscopo & dilecto filio Abbati Floris dedimus in mandatis ut tam sæpedito Iacobo & Policastrensi Capitulo quàm etiam Salernitano Archiepiscopo evocatis, ut comparerent per se vel responsales idoneos coram eis, inquirerent super præmissis plenius veritatem, & quod invenirent per suas nobis litteras fideliter intimarent, ut per ipsos certiores effecti, prout expediret in eodem negotio procedere curaremus. Unde Archiepiscopus, conjudice non valente propter guerrarum pericula interesse, de ipso tamen consensu in negotio jam dicto procedens, admissis testibus super ipso productis, indagavit diligentius veritatem, quam sub suo sigillo ad nostram præsentiam destinavit. Cùm autem propter hoc nuper procuratores partium ad sedem apostolicam accessissent, per dilectum filium nostrum Benedictum tituli sanctę Sufannę Presbyterum Cardinalem ipsius auditorem concessum acta inspici fecimus diligenter. Qui cùm nobis quæ invenerat explicasset, intelleximus per depositiones testium & litteras Cardinalis prædicti coram Archiepiscopo Cusentino exhibitas manifestè probatum quòd Ecclesia Policastrensi vacante, de præfato Archipresbytero concurs fuerat electio celebrata, & quòd nuntij destinati ad assensum regium obtinendum, illum cum instantia requisitum obtinere minimè potuerunt, quòdque per Regis familiares ipsius cognita voluntate quòd prædictum Iacobum eligi cupiebat, eum postmodum nominarunt; item quòd postquam innotuit dicto Iacobo per apostolici rescripti tenorem eidem ab Archiepiscopo Salernitano transmissum quòd Archiepiscopo memorato à nobis inhibuit fuerat ne super electionibus Policastrensis & Sarnensis Ecclesiarum procederet, ipse ad Regis curiam rediit

pro consecrationis munere obtinendo; rursum quòd postquam Cardinali præfato hujusmodi prohibitio extitit per Policastrensis Ecclesię nuntios referata, & dilatio ad nostras super hoc litteras vel earum tenorem sub sigillo Salernitani Archiepiscopi exhibendas ab eodem nuntiis ipsis indulta, necnon post appellationem ad nos interpositam, dictus Iacobus fuerat in Episcopum consecratus. Cùm ergo nobis constiterit electionem ipsius Iacobi non solum contra statuta canonica, verum etiam contra constitutionis tenorem inter Romanam Ecclesiam & illustris memorię Imperatricem Constantiam super Episcoporum electionibus inita; quæ procul dubio dicto innotuit Cardinali, cùm & nos illam sibi miserimus, & ipse in litteris quas Cusentino Archiepiscopo destinavit, de illa fecerit mentionem, minus canonicè celebratam, alia non cassata, de consilio fratrum nostrorum, inquisitione super gravibus quæ in personam ipsius Iacobi publicè dicebantur omissa, cùm factum in se ipso existeret vitiosum, electionem ipsam irritam decrevimus & inanem, interdicentes eidem executionem pontificalis officij non rite suscepti; Policastrensi Capitulo nostris litteris injungendo ut in electionis negotio de præfato Archipresbytero celebratæ concorditer procedentes, eandem Metropolitana suo præsentare procurent confirmandam vel infirmandam ab ipso prout de jure fuerit faciendum. Quocirca discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatinus quod à nobis est sententialiter diffinitum, faciatis appellatione remota firmiter observari, contradictores per censuram ecclesiasticam appellacione postposita compescendo. Datum Laterani xv. Kal. Julij, anno quarto-decimo.

Scriptum est super hoc in eundem ferè modum Policastrensi Capitulo. Ecclesia vestra dudum &c. usque de jure fuerit faciendum. Datum Laterani &c.

In eundem ferè modum scriptum est super hoc Salernitano Archiepiscopo. Datum &c.

EPISCOPO VTICENSI
apostolicę sedis Legato, & P. de Monte-Lauro Aquensi Archidiacono, & magistro Thedifio nuntio nostro Canonico Tannenfi.

CVM super reformatione monasterij Massiliensis, de cujus lapsu multa nobis fuerant intimata, venerabilibus fratribus nostris Tolofano & Aurasicensi Episco-

Vide lib. 7.
epist. 410. 411.
412. & lib. 11.
epist. 108. &
gesta Innoc.
111. cap. 21.

Epist. 82.
De reformatione monasterij Massiliensis.

pis & dilectis filiis Priori sancti Honorati Arelatensis dudum direxerimus scripta nostra, priusquam fuisset illorum auctoritate in negotio memorato processum, D. monachus Massiliensis ad sedem apostolicam veniens, pro se ac magna parte conventus nobis denuntiando monstravit quòd cum in eodem loco videret per Abbatis incuriam enormia quamplurima committi, utpote furta, perjurya, simonias, & dissolutionem ordinis miserabilem, bonaque ipsius loci multiplici nihilominus dilapidatione vastari, & alia plurima fieri contra monasticam honestatem, & apud Abbatem, quem super his caritative monuerat, nullatenus profecisset, ad sedem apostolicam appellavit. Vnde venerabilibus fratribus nostris Regensi, Massiliensi, & Aurascensibus Episcopis dedimus in mandatis ut ad monasterium ipsum personaliter accedentes, inquirerent super praemisissis & aliis plenius veritatem, & appellatione remota corrigerent tam in capite quam in membris quae corrigenda viderent. Interim autem priores iudices ad monasterium accedentes, cum multorum discretorum virorum consilio inter Abbatem & monachos ejusdem loci amicabiliter componere curaverunt, interposito à monachis juramento ut contra compositionem hujusmodi non venirent, & si quas litteras dictus D. reportaret, qui ad sedem apostolicam venerat, essent cassae. Cum autem postea iidem Massiliensis & Aurascensibus Episcopi, cum interesse tertius nequississet, litteris nostris acceptis, quas praefatus monachus reportavit, procedere vellent super articulis in eisdem expressis, ejusdem loci monachi ad nostram audientiam appellarunt. Abbas quoque post citationes multiplices in eorum comparens praesentia, vocem ad nos appellationis emisit, allegans quòd illae litterae nullius prorsus erant momenti, in quibus de prioribus, quarum auctoritate compositio inter Abbatem & monachos facta fuerat, mentio non fiebat. Sed cum iudices, exceptionem hujusmodi ac quasdam alias frivolas reputantes, intenderent in inquisitione procedere ac recipere à fratribus juramenta, major Prior & quidam alij responderunt se super hoc nullum posse juramentum praestare, utpote qui se juramento atrixerant compositionem interpositam observare ac non uti litteris à praefato monacho impetratis. Vnde iudices, propter exceptiones propositas & intricacionem negotij dubitantes procedere in eodem, nos super ipso consulere curave-

runt; nosque dilecto filio Arelatensi Praeposito, qui ob hoc nostram praesentiam adiit, dicimur respondisse quòd propter causas hujusmodi iudices supersedere negotio non debebant. Qui amissis in via litteris quas super hoc à nobis recepisse proponitur, tam viva voce quam suis litteris dictis iudicibus nuntiavit ut non obstantibus exceptionibus supradictis, in negotio procederent memorato. Vnde iudices in negotio procedentes, receptis testibus super articulis praenotatis, Abbatem ipsum tandem ab abbatiæ regimine removerunt. Porro dilectis filiis P. Camerario Arcellae & S. Priore Muræ ejusdem Abbatis & B. Priore de Tritis ac D. monacho partis adversae procuratoribus propter hoc nupèe in nostra praesentia constitutis, petierunt procuratores Abbatis praedictorum, qui contra eum sententiam tulerant, irritum judicari; tum quia post appellationem ad nos interpositam per antedictas litteras, in quibus de prioribus mentio non fiebat, tum quia consultatione ad nos directa, priusquam apostolicae responsionis oraculum per nostras litteras recepissent in eodem negotio processerunt, cum assertioni dicti Praepositi iudices minime stare debuerint in hoc casu, super quo nostrae responsionis litteras expectabant; tum etiam quia conspiratores, excommunicatos, perjuros, & capitales etiam inimicos, in testimonium adversus Abbatem admiserant memoratum. Sed ad haec procuratores partis responderunt adversae quòd cum priores litterae super lapsu monasterij generales fuerint, & posteriores extiterint super certis excessibus speciales, in subsequenti mentionem non oportuit fieri de praecedentibus mentionem, cum speciale mandatum derogeret generali; adiciens quòd etsi consultatione ad nos delata, non fuerit super responsione nostra supradicti Praepositi verbo standum, quia tamen juramento quod monachi super servanda compositione praestiterant juramentum quod super illis excessibus praestabatur nullatenus occurrebat, nec promissio quam de non utendo litteris à dicto D. monacho impetratis mandatum nostrum potuit impedire quod super inquisitione dictorum excessuum feceramus, iidem iudices de consilio peritorum non immerito procedere in negotio potuerunt; & asserens nihilominus falsum esse quòd conspiratores, excommunicati, perjuri & capitales inimici adversus Abbatem admissi fuerint memoratum. His igitur & aliis quae fuerunt coram nobis

utrinque proposita intellectis, quia cognovimus dictam cœnobium in spiritualibus & temporalibus graviter collapsum existere, per apostolica vobis scripta mandamus quatinus cùm providendum sit non tam personis in Ecclesiis quàm Ecclesiis in personis, si per hanc viam facilius & utiliùs ad restorationem ipsius monasterij poterit perveniri, ut videlicet de alia persona idonea jam probata eidem monasterio consulatur, vos auctoritate nostra suffulti, sublato cujuslibet contradictionis & appellationis obstaculo, id exequi procuretis. Alioquin præfatum restituatis Abbatem; & in utroque casu exclusis de ipso cœnobio personis indignis, quas meritò videritis excludendas, inducatis in illud ex aliis monasteriis personas idoneas, per quas idem monasterium debeat reformari, contradictores, si qui fuerint, vel rebelles appellatione remota censura ecclesiastica compescendo. Taliter autem mandatum apostolicum exequamini ut in novissimo districti examinis die super hoc dignam Deo possitis reddere rationem. Quòd si non omnes &c. duo vestrum ea &c. Datum Laterani VII. Idus Iunij, pontificatus nostri anno quartodecimo.

*PRIORI SANCTI HILARII
de Cella, & B. sancti Petri & magistro
Stephano Gaschet sancte Mariæ Majoris
Canonicis Pictavensibus.*

Accedentibus ad apostolicam sedem dilectis filiis R. Rozelini dilecti filij P. Xantonensis Decani procuratori & magistro R. Bovi pro se dilectum filium nostrum Benedictum tituli sancte Sufannæ Presbyterum Cardinalem concessimus auditorem. Coram quo dicti Decani proposuit procurator quòd eum idem magister obtentu mandati nostri præbendale beneficium obtinuerit olim in Ecclesia Xantonensi, & in receptione ipsius juramento firmavit se nihil unquam ulterius in eadem Ecclesia petituram, processu temporis ingratus gratiæ sibi factæ, ac præstiti juramenti oblitus, à dilecto filio nostro Guala tituli sancti Martini Presbytero, tunc sancte Mariæ in Porticu Diacono Cardinali & apostolicæ sedis Legato, litteras impetravit, nulla in eis de juramento præstito habita mentione; per quas importuna molestabat instantia Ecclesiam memoratam, ut ex eo quòd præbendæ integræ commodum adeptus fuerat, in eadem jus obtineret Canonici & honorem; sumens inde materiam jurgij unde devotior erga ipsam

Ecclesiam effici debuisset. Ceterum cùm dictus magister per litteras Cardinalis ipsius in hac parte nequivillet consequi suæ voluntatis effectum, sub venerabilis fratris nostri Episcopi & quorundam Canonicorum Xantonensium nomine super canonatu præmissis litteras apostolicas, tacita de juramento præstito veritate, ad Decanum Burdegalensem & suos conjudices postmodum impetravit; quas procurator jamdictus asserbat ratione multiplici non valere; tum quia in ipsis talis extiterat veritas occultata qua expressa obtentum rescriptum apostolicum non fuisset, tum etiam quia quorundam Canonicorum litterarum, quas prænominatus magister se nostro apostolatu exhibuisse asseruit, per falsi suggestionem & circumventionem quandam obtentæ fuerant ab eodem mendaciter asserente quòd ad ipsum canonicandum dictorum Canonicorum vota convenerant singulorum. Sed falsum id esse procurator jamdictus se proposuit probaturum. Præterea prætaxatus magister præmissis aliquatenus non contentus, infra decem dies à prioris impetratione rescripti ad B. Canonicum Pictavensem & suos collegas super eodem canonatu apostolicas litteras obtinuit delegari, quæ nullam faciebant de prioribus mentionem. Propter quod asserbat ipsas procurator prædictus pluribus de causis nullius esse valoris quoad antefatum Decanum, magistrum scholarum, & contradictores ceteros Xantonensis Ecclesiæ compellendos; tum quia priorum jurisdictio judicum minimè fuerat per secundas litteras revocata; tum etiam quia per illam generalem clausulam I. Canonici & quædam personæ majores aliæ Xantonenses vocari ad judicium non debebant, necnon & dictus Decanus ad sedem super hoc apostolicam provocarat. Vnde ipsorum factum erat meritò irritandum, & sæpeditus magister carere debebat utriusque rescripti commodo, in quorum altero de alio mentio non fiebat, postulans ob hæc & alia Decanum, magistrum scholarum, & contradictores prædictos ab ipsius magistri super hoc impetitione prorsus absolvi. Ad hæc præfatus magister ex adverso respondit quòd cùm ad Xantonenses Canonicos nostrarum precum & mandati primitias de conferenda eidem præbenda integræ reportasset, ipsi Canonici medietatem tantum ipsius, in elusionem mandati apostolici potius quàm ex devotione quam haberent ad illud, eidem magistro, sicut rei effectus indicat, contulerunt. Et licet idem